

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА

Рішенням Вченої ради Одеського національного університету імені І. І. Мечникова від «23» травня 2025 р., протокол № 5

Голова Вченої ради Вячеслав ТРУБА

Введено в дію наказом ректора Одеського національного університету імені І. І. Мечникова від «24» травня 2025 р., протокол № 111-02

Ректор Вячеслав ТРУБА

ПОЛОЖЕННЯ

**про підготовче відділення «Відкритий шлях до вищої освіти»
в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова**

1. Загальні положення

1.1. Діяльність підготовчого відділення «Відкритий шлях до вищої освіти» у закладах вищої освіти» (далі – Підготовче відділення) в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (далі – ОНУ імені І. І. Мечникова) пов'язана з освітньою, методичною, організаційною діяльністю, спрямованою на подолання освітніх втрат, що виникли внаслідок тимчасової окупації територій України чи широкомасштабної збройної агресії Російської Федерації проти України та збереження людського капіталу шляхом підвищення рівня підготовки громадян України до вступних випробувань та конкурсного відбору на навчання для здобуття вищої освіти.

1.2. Підготовче відділення «Відкритий шлях до вищої освіти» створене рішенням Вченої ради ОНУ імені І. І. Мечникова, здійснюється згідно Конституції України, Законам України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про вищу освіту», Постанові КМУ «Про реалізацію експериментального проєкту підготовки слухачів підготовчого відділення «Відкритий шлях до вищої освіти» у закладах вищої освіти» від 10 грудня 2025 року № 1628, а також наказам і інструктивним документам МОНУ, Статуту, наказам й інструктивним документам ОНУ імені І. І. Мечникова.

1.3. Підготовче відділення надає платні послуги в сфері освітньої діяльності щодо підготовки до вступу у заклади вищої освіти (ЗВО) громадян України, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України №796 від 27.08.2010 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності».

1.4. Підготовче відділення працює у взаємодії з приймальною комісією ОНУ імені І. І. Мечникова, деканами, кафедрами, навчальним відділом, відділом кадрів, бухгалтерією, планово-фінансовим відділом, бібліотекою та іншими підрозділами ОНУ імені І. І. Мечникова.

1.5. Підготовче відділення функціонує, використовуючи матеріально-технічну базу та професорсько-викладацький потенціал ОНУ імені І. І. Мечникова.

2. Завдання підготовчого відділення

2.1. Основними завданнями діяльності підготовчого відділення є:

- набір слухачів на підготовчі курси за різними формами навчання та навчально-методичне забезпечення їх освітнього процесу;
- проведення професійної орієнтації серед учнівської та студентської молоді;
- організація підготовки слухачів до зовнішнього незалежного оцінювання через підготовче відділення;
- інформування широких верств громадськості про діяльність підготовчого відділення;

- розробка інформаційних і навчально-методичних матеріалів;
- забезпечення психологічної адаптації слухачів до умов специфіки освітнього процесу ЗВО.

3. Основні функції підготовчого відділення

3.1. Основними функціями підготовчого відділення є:

- надання ґрунтовної теоретичної підготовки до вступних випробувань при вступі до Університету;
- сприяння свідомому вибору професії;
- проведення оцінювання тематичним та підсумковим контролем, надання аудиторної підготовки та контроль за виконанням запланованих контрольних робіт із навчальних дисциплін;
- проведення підсумкової атестації (випускні экзамени), за результатами якої в рік отримання свідоцтва додаються додаткові бали до конкурсного балу за особливі успіхи у навчанні при вступі на навчання для здобуття вищої освіти до ОНУ імені І. І. Мечникова на спеціальності, яким надається особлива підтримка, 15 балів.

4. Керівництво

4.1. Керівництво підготовчим відділенням здійснює завідувач, який безпосередньо підпорядкований ректору ОНУ імені І. І. Мечникова.

4.2. Завідувач підготовчого відділення:

- 4.2.1. формує та забезпечує реалізацію плану діяльності підготовчого відділення;
- 4.2.2. узгоджує план роботи підготовчого відділення з ректором ОНУ імені І. І. Мечникова;
- 4.2.3. організовує та забезпечує якісне виконання освітньої, методичної, організаційної, профорієнтаційної та кадрової діяльності підготовчого відділення;
- 4.2.4. здійснює контроль за якістю проведення навчальних занять, освітніх й профорієнтаційних проєктів та заходів для слухачів;
- 4.2.5. здійснює контроль за якістю роботи працівників підготовчого відділення, організацією освітньої, виховної, методичної, організаційної та профорієнтаційної роботи;
- 4.2.6. контролює виконання функціональних обов'язків співробітників підготовчого відділення;
- 4.2.7. забезпечує взаємодію підготовчого відділення зі структурними підрозділами ОНУ імені І. І. Мечникова;
- 4.2.8. аналізує стан справ, результати роботи підготовчого відділення, вживає заходів щодо підвищення їх ефективності;
- 4.2.9. відповідає за належне виконання завдань та обов'язків завідувача підготовчого відділення;
- 4.2.10. періодично звітує про виконання планів робіт, стан справ із

питань, що належить до компетенції підготовчого відділення.

4.3. Структура та штатний розклад підготовчого відділення визначаються на основі типових документів, затверджується ректором за поданням завідувача підготовчим відділенням і мають забезпечувати повноцінне функціонування підготовчого відділення.

5. Порядок роботи і організація освітнього процесу

5.1. Особи, які отримують освітні послуги на підготовчому відділенні зараховуються до навчання і можуть бути відраховані наказом ректора ОНУ імені І. І. Мечникова.

5.2. Навчання здійснюється на умовах договорів з юридичними або фізичними особами.

У разі навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб укладається відповідний договір (контракт) про фінансові зобов'язання щодо оплати навчання. Договір (контракт) про фінансові зобов'язання щодо оплати навчання може бути укладений дистанційно з накладенням кваліфікованих електронних підписів, зокрема шляхом акцептування публічної оферти.

5.3. Слухачами підготовчих курсів є громадяни України таких категорій:

- 5.3.1. жителі тимчасово окупованих Російською Федерацією територій України, територій активних бойових дій (територій активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси), територій можливих бойових дій, включених до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого наказом Мінрозвитку від 28 лютого 2025 р. № 376, які не змогли взяти участь у вступній кампанії;
- 5.3.2. особи, позбавлені особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення;
- 5.3.3. особи, звільнені з військової служби усіх категорій після 24 лютого 2022 р.
- 5.3.4. громадяни України, які проходять військову службу, що мають можливість, бажання і згоду командування;
- 5.3.5. громадяни України, які повернулися з-за кордону;
- 5.3.6. громадяни України, які перебувають за кордоном;
- 5.3.7. особи, зареєстровані для участі в національному мультипредметному тесті, які не з'явилися на тестування і при цьому не належать до категорій осіб, зазначених у підпунктах 1-5 цього пункту;
- 5.3.8. особи, які не успішно склали національний мультипредметний тест;
- 5.3.9. випускники останнього року навчання закладів загальної середньої освіти, професійної освіти, фахової передвищої освіти;

Фізичні особи, зазначені у п. 5.3.1-5.3.9., можуть набути статусу слухача підготовчого відділення «Відкритий шлях до вищої освіти», якщо вони здобули повну загальну середню освіту (завершують її здобувати в поточному навчальному році) і раніше не навчалися на підготовчому відділенні та/або не набували статусу здобувача вищої освіти на першому або другому рівні вищої

освіти за кошти державного бюджету (крім осіб, які не розпочали навчання) та/або за кошти фізичних (юридичних) осіб.

5.4.Тривалість програми (програм) підготовки слухачів підготовчого відділення становить від трьох до шести місяців.

5.5.Освітня і навчально-методична робота здійснюється викладачами ОНУ імені І. І. Мечникова.

5.6.Освітній процес на підготовчому відділенні проводиться відповідно до цього положення, освітньої програми підготовчого відділення та положення про організацію освітнього процесу в ОНУ імені І. І. Мечникова.

5.7.Освітній процес регламентується графіком освітнього процесу, навчальним планом, освітньою програмою, розробка яких координується Підготовчим відділенням.

5.8.Освітня програма для учасників експериментального проекту підготовки слухачів підготовчого відділення «Відкритий шлях до вищої освіти» включає навчання слухачів підготовчого відділення з кожного обов'язкового навчального предмета в обсязі, не меншому ніж 90 годин безпосередньої участі слухачів в освітньому процесі, та містить не менше одного навчального предмета на вибір у такому самому обсязі.

Додатково з урахуванням потреб та відповідно до законодавства для окремих категорій слухачів підготовчого відділення забезпечується українознавчий компонент, психологічна підтримка, професійна орієнтація.

5.9.Кількість груп слухачів підготовчого відділення залежить від обсягу прийому.

5.10. Зарахування слухачів підготовчого відділення здійснюється один або два рази на рік за рішенням ОНУ імені І. І. Мечникова: не пізніше 1 грудня та/або не пізніше 1 березня.

Подача заяв відбувається через офіційний веб-сайт ОНУ імені І. І. Мечникова заяву в режимі он-лайн із зазначенням:

- прізвища, власного імені, по батькові (за наявності), дати народження, паспортних даних;
- реквізитів документа про повну загальну середню освіту, - якщо такі реквізити містяться в Реєстрі документів про освіту Єдиної державної електронної бази з питань освіти (далі – Єдина електронна база); або
- відомостей про надання засвідченої копії документа, інформація про який відсутня в зазначеному Реєстрі; або
- відомостей про видачу довідки про навчання на останньому році навчання закладу загальної середньої освіти, професійної освіти, фахової передвищої освіти;
- категорії учасників експериментального проекту, передбаченої п. 5.3 цього положення, та реквізитів або відомостей про надання електронних копій оригіналів підтвердних документів;
- форми підготовки (денна/дистанційна);

- навчального предмета на вибір (в разі зазначення іноземної мови додатково здійснюється вибір мови із запропонованого переліку);
- джерела фінансування (за рахунок коштів державного бюджету у разі навчання за денною формою і правом на надання державних грантів на навчання, компенсацію витрат на проживання у гуртожитках (в разі поселення) та виплату споживчої допомоги у розмірі одного прожиткового мінімуму (категорії п. 5.3.1-5.3.4), та зараховані на навчання на підготовчому відділенні за рахунок коштів фізичних осіб, забезпечуються правом на надання або за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб).

До заяви в електронній формі особа додає мотиваційний лист разом з додатками, що надсилаються нею на визначену ОНУ імені І. І. Мечникова адресу електронної пошти.

Для іноземних документів про освіту здійснюється валідація шляхом проведення аналізу документа про освіту в частині відповідності освітнього рівня умовам доступу до вищої освіти та вимогам щодо оформлення документів про освіту. Валідація здійснюється приймальною комісією ОНУ імені І. І. Мечникова або установою, на яку покладено функції національного інформаційного центру академічної мобільності.

Приймальна комісія ОНУ імені І. І. Мечникова за підсумками розгляду поданої особою заяви, доданих до неї документів та перевірки щодо відповідності особи вимогам щодо участі в експериментальному проєкті приймає рішення про зарахування особи на навчання на підготовчому відділенні.

5.11. Накази про зарахування особи слухачем підготовчого відділення видаються ректором на підставі рішення приймальної комісії ОНУ імені І. І. Мечникова.

У разі коли слухач підготовчого відділення без поважних причин не розпочав навчання протягом 10 календарних днів від дати їх початку, наказ про зарахування скасовується в частині, що стосується такої особи.

5.12. Випускниками підготовчого відділення вважаються особи, які повністю виконали навчальний план, засвоїли програми відповідних дисциплін та успішно склали випускні іспити з кожного навчального предмета.

5.13. Випускники підготовчого відділення отримують свідоцтво про навчання на підготовчому відділенні (далі – свідоцтво) в електронній формі з переліком курсів вивчених дисциплін та оцінок відповідних випускних іспитів.

6. Державний грант на навчання, компенсацію витрат на проживання у гуртожитках (у разі поселення) та виплати споживчої допомоги учасникам експериментального проєкту підготовки слухачів підготовчого відділення «Відкритий шлях до вищої освіти»

6.1. У разі навчання на підготовчому відділенні за денною формою слухачі підготовчого відділення, які належать до категорій осіб, зазначених у

5.3.1-5.3.4, та зараховані на навчання на підготовчому відділенні за рахунок коштів фізичних осіб, забезпечуються правом на надання державних грантів на навчання, компенсацію витрат на проживання у гуртожитках (в разі поселення) та виплату споживчої допомоги у розмірі одного прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого на 1 січня календарного року на одну особу, в розрахунку на місяць за рахунок коштів державного бюджету.

Дія абзацу першого цього пункту не поширюється на фізичних осіб, що є учасниками експериментального проєкту, щодо надання державної допомоги на навчання дітям деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, допомога, яким була надано відповідно до Порядку реалізації експериментального проєкту щодо надання державної допомоги на навчання дітям деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 березня 2025 р. № 318 «Про реалізацію експериментального проєкту щодо надання державної допомоги на навчання дітям деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України».

6.2. Розмір державного гранту на навчання визначається як добуток тривалості навчання (у місяцях) та розміру гранту на місяць навчання, яка встановлюється на рівні вартості одного місяця навчання, розрахованої закладом вищої освіти відповідно до законодавства. Розмір гранту на місяць навчання не може перевищувати 3 тис. гривень. Державний грант виплачується одноразово протягом місяця після видання МОНУ наказу про його надання.

6.3. Слухачу підготовчого відділення в разі наявності в нього встановленого мобільного додатка Порталу Дія (Дія) на електронному носії, критерії якого підтримують його використання, та проходження слухачем електронної ідентифікації та автентифікації, автоматично надходить сертифікат засобами мобільного додатка Порталу Дія (Дія) (за наявності технічної можливості). Після отримання сертифіката слухач підготовчого відділення може підтвердити або відмовитися від отримання державного гранту на навчання.

6.4. Державний грант на навчання виплачується до:

1 березня – у разі коли наказ про його надання слухачу підготовчого відділення затверджено МОН до 1 січня;

1 травня, – якщо наказ на його надання затверджено МОН після 1 січня.

6.5. Надання державного гранту на навчання припиняється в разі подання слухачем підготовчого відділення звернення про припинення надання державного гранту на навчання до МОН, відрахування слухача підготовчого відділення, про що закладом вищої освіти вноситься відповідна інформація до Єдиної електронної бази.

Надання державного гранту на навчання припиняється з 1 числа місяця, що настає після дати подання до МОНУ звернення про припинення надання державного гранту на навчання, або з 1 числа місяця, що настає після закінчення 30-денного календарного строку після зазначеної в Єдиній електронній базі дати відрахування слухача підготовчого відділення.

Надання державного гранту на навчання слухачу підготовчого відділення припиняється наказом МОНУ із зазначенням дати припинення протягом 10 робочих днів після виявлення обставин, передбачених абзацом першим цього пункту.

Залишок невикористаних коштів державного гранту на навчання перераховується з відповідного рахунка закладу вищої освіти до державного бюджету відповідно до договору про участь закладу вищої освіти в реалізації експериментального проекту, укладеного відповідно до цього Порядку.

6.6. Особа може отримати для навчання на підготовчому відділенні державний грант на навчання одноразово.

6.7. Слухачі-учасники експериментального проекту, які не мають постійного місця проживання за місцем розташування ОНУ імені І. І. Мечникова, поселяються в гуртожитках.

6.8. Компенсація витрат на проживання в гуртожитках слухачів підготовчого відділення денної форми підготовки, які не мають постійного місця проживання за місцем розташування ОНУ імені І. І. Мечникова та належать до категорій, зазначених у 5.3.1-5.3.4, здійснюється МОНУ в обсязі не більше ніж 800 гривень на місяць. Зазначена інформація подається до МОН закладом вищої освіти.

7. Реорганізація та ліквідація підготовчого відділення

Реорганізація та ліквідація підготовчого відділення ОНУ імені І. І. Мечникова здійснюється у порядку, визначеному чинним законодавством і Статутом ОНУ імені І. І. Мечникова.